9 april 2025

Uitbreiding Special Class Afdeling Copernicus

Haalbaarheidsonderzoek

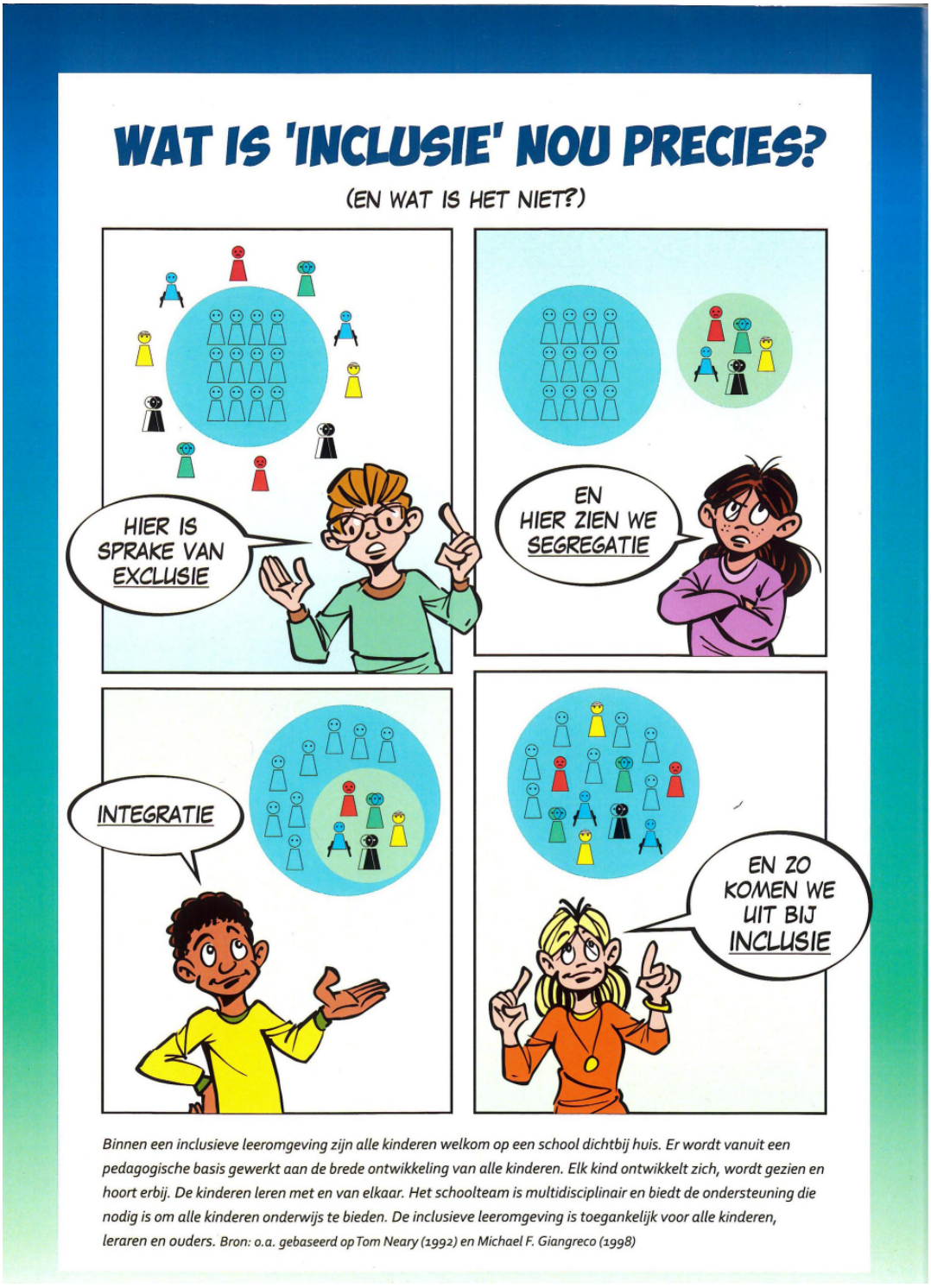

1. Samenvatting

In de afgelopen maanden is onderzoek gedaan naar de haalbaarheid van uitbreiding van de Special Class naar een Special Class Afdeling bij Copernicus SG in Hoorn. Er is al langere tijd één (eerste jaar) Special Class, maar nog geen volledige leerlijn tot en met klas 5/6 havo/vwo. Met een volledige Special Class Afdeling wordt een belangrijke bijdrage geleverd aan de onderwijsdoelen voor onze regio. De leemte die er nu is in het onderwijsaanbod (voortgezet speciaal onderwijs (vso) havo/vwo) wordt opgevuld waardoor vrijwel alle leerlingen een passend onderwijsaanbod in onze regio kunnen vinden. Doordat de Special Class Afdeling onder hetzelfde dak zit als Copernicus wordt de mogelijkheid gecreëerd om (geleidelijk) over te stappen naar een reguliere havo/vwo klas. Leerlingen die tot en met klas 5/6 een Vso setting nodig hebben kunnen op de Special Class Afdeling blijven en daar een regulier havo/vwo diploma halen. Met de Special Class Afdeling worden stappen gemaakt in de richting van inclusief onderwijs. Inclusief onderwijs is een belangrijke doelstelling van zowel het landelijke als lokale/regionale onderwijsbeleid.

De Special Class bestaat al vanaf 2018-2019 en is succesvol; een aanzienlijk deel van de leerlingen stapte over naar regulier onderwijs. Door de ervaring met de Special Class is er nu een deskundig team met specialistische kennis en ervaring. Het Samenwerkingsverband Passend Onderwijs West-Friesland en de daarbij aangesloten schoolbesturen hebben duurzame besluiten genomen waardoor de bestaanszekerheid van de Special Class Afdeling ook op langere termijn is gewaarborgd.

Voor een volledige Special Class Afdeling bij Copernicus is momenteel onvoldoende ruimte beschikbaar. Er moeten vierkante meters aan het gebouw worden toegevoegd voor een afdeling met een eigen ingang, zes lokalen en enkele overige ruimten voor overblijf en gesprekken. Dit vraagt een extra investering. In de gemeente Hoorn is de verantwoordelijkheid voor onderwijshuisvesting voor regulier VO door gedecentraliseerd naar de Stichting Onderwijshuisvesting Hoorn (SOHH) en deze neemt een belangrijk deel van de investering voor haar rekening. Omdat de Special Class Afdeling een Vso onderwijssetting biedt, zijn er echter meer vierkante meters per leerling nodig dan voor reguliere VO-leerlingen. Daarom wordt een bijdrage gevraagd van gemeenten voor deze investering. Het gaat om een totale bijdrage van €1.322.560,- voor tijdelijke huisvesting (gedurende de bouw) en toevoeging van vierkante meters.

Voorgesteld wordt om de bijdrage van gemeenten te baseren op de gemiddelde kosten van het leerlingenvervoer in de afgelopen drie schooljaren naar Aurum Lelystad. De vervoerskosten voor vervoer naar Aurum Lelystad zullen op termijn fors afnemen doordat er met de Special Class Afdeling een passend onderwijsaanbod in onze regio is. Een enkele leerling met externaliserende problematiek blijft aangewezen op Aurum

9 april 2025

Lelystad en sommige leerlingen (vooral in de onderbouw) zullen gedurende een periode vervoer nodig hebben naar Copernicus.

Bijdrage aan Maatwerk op basis van:	SB	EH	DL	KL	MBK	OM	HRN	TOT
Gemiddelde kosten vervoer Aurum 3 schooljaren	€100.998	€165.643	€27.156	€122.934	€407.803	€62.101	€435.926	€1.322.560

Er wordt een éénmalige bijdrage gevraagd die uiterlijk per januari 2027 beschikbaar zou moeten zijn voor de Stichting Onderwijshuisvesting Hoorn.

2. Inleiding

Leemten in het onderwijsaanbod in de regio oplossen, thuisnabij en passend onderwijs voor alle leerlingen in onze regio, inclusiever onderwijs, terugdringen van lange reistijden; dat zijn enkele ambities die aanleiding waren om een onderzoek te starten naar de haalbaarheid van een Special Class Afdeling bij Copernicus.

Sinds 2018-2019 is er een Special Class bij Copernicus, ofwel een klas voor Vso havo/vwo leerlingen. Administratief zijn dit reguliere VO leerlingen. Na de eerste klas gaan sommige leerlingen naar het Vso havo/vwo in Lelystad of stappen over naar de reguliere VO afdeling van Copernicus. Sinds schooljaar 2024-2025 is er een tweede klas.

Dit onderzoek gaat over de haalbaarheid van uitbreiding naar een volledig onderwijsaanbod tot en met klas 5 havo en klas 6 vwo.

De bespreking in het Madivosa van juli 2024 leidde tot de opdracht om de haalbaarheid te onderzoeken en rekening te houden met de volgende vraagstukken:

- Transparantie wat betreft financiën
- Realisatie van de Special Class Afdeling bij Copernicus moet niet voor onoplosbare problemen op andere scholen zorgen
- Toekomstbestendigheid

3. Dekkend aanbod, passend en inclusief onderwijs

3.1. Passend en inclusief onderwijs in Nederland

Landelijke ontwikkelingen in wetgeving en beleid

Gelijke ontwikkelingskansen voor alle kinderen en kinderen samen naar school laten gaan (ook als er beperkingen zijn) is al langere tijd een aandachtspunt voor wetgeving en onderwijsbeleid. In 1998 werd de wet 'Weer samen naar school' ingevoerd waarmee het speciaal onderwijs voor kinderen met leer- en opvoedingsmoeilijkheden (lom) en moeilijk lerende kinderen (mlk) werd omgezet in speciaal basisonderwijs (sbo). Het lom onderwijs in het voortgezet onderwijs wordt Praktijkonderwijs.

In 2014 volgt de 'Wet op passend onderwijs' om ervoor te zorgen dat alleen leerlingen die intensieve begeleiding nodig hebben naar het speciaal onderwijs gaan. Leerlingen met een lichtere ondersteuningsbehoefte gaan naar het regulier onderwijs met onderwijsondersteuning op maat. De samenwerkingsverbanden spelen een belangrijke rol om alle kinderen passend onderwijs te bieden bij de ondersteuningsbehoefte.

Na de evaluatie van de wet in 2020 wordt een verbeteragenda opgesteld en de Onderwijsraad brengt een advies uit over inclusiever onderwijs. Inclusiever onderwijs in 2035 wordt de landelijke onderwijsambitie. Deze ambitie sluit ook aan bij de VN verdragen inzake de Rechten van het Kind en de rechten van personen met een handicap. Beide verdragen zijn door Nederland bekrachtigd in 1995 en 2016. Deze verdragen kijken naar mensen met een beperking/handicap vanuit het sociaal model. Dat gaat er van uit dat het 'probleem' niet bij het individu ligt (met een beperking of handicap), maar in de context. Binnen het onderwijs komt de focus te liggen op het wegnemen van obstakels in de pedagogische, didactische context op school.

Inclusief onderwijs

Met inclusief onderwijs kunnen jongeren met en zonder ondersteuningsbehoeften vaker samen naar dezelfde school dicht bij huis. Zij zitten bij elkaar in de klas en volgen zoveel mogelijk dezelfde lessen. Degenen die het nodig hebben krijgen extra hulp en ondersteuning en dat is niks bijzonders. De kennis en ervaring die beschikbaar is binnen het gespecialiseerd onderwijs wordt breder ingezet en ook voor leerlingen die in het regulier VO een extra steuntje in de rug nodig hebben.

Experimenten

Zowel in het basisonderwijs als in het voortgezet onderwijs zijn al vele praktijkvoorbeelden bekend waarin wordt geëxperimenteerd met inclusiever onderwijs. Eén van die experimenten is het Matrix Lyceum in Drachten voor Vso havo/vwo onderwijs. Het Matrix Lyceum zit onder hetzelfde dak als het Drachtster Lyceum, maar is een eigen afdeling met een eigen ingang. Per leerjaar zijn er heterogene (havo/vwo)

groepen met maximaal 15 leerlingen uit de hele noordelijke regio (Groningen, Friesland, Drenthe). Het experiment is succesvol; daarover zegt Teuny Bosma (directeur) het volgende: “Per leerjaar stappen er gemiddeld één of twee leerlingen over naar een reguliere vo-school of naar het mbo”, vertelt Bosma. “Ongeveer één leerling per leerjaar gaat naar het vso. De rest doet eindexamen en stroomt uit naar het hbo of de universiteit. Het sociale aspect is ontzettend belangrijk; dat de leerlingen hier niet ‘anders’ zijn, vrienden maken en zich gezien voelen. Ook is het natuurlijk fijn dat ze hier gewoon een diploma kunnen halen en geen staatexamen hoeven te doen, zoals op het vso. Het is voor leerlingen heel aantrekkelijk dat het ‘zo gewoon mogelijk’ is.

3.2. Passend en inclusief onderwijs in regio Westfriesland

Ambities in de regio

In het Ondersteuningsplan 2022-2026 is de ambitie vastgelegd om de leemte in het Vso-aanbod op te lossen. Die leemte bestaat uit Vso havo/vwo. Door het ontbreken daarvan kunnen niet alle leerlingen uit onze regio thuisnabij onderwijs volgen. Op dit moment is het Aurum College in Lelystad de dichtstbijzijnde toegankelijke school voor Vso havo/vwo leerlingen. De Spinaker in Alkmaar heeft aangegeven te willen uitbreiden naar een volledige vso havo/vwo afdeling, maar het is nog niet duidelijk hoe concreet dat voornemen is. Voor de leerlingen uit West-Friesland is dit geen dichterbij gelegen alternatief. Met uitzondering van leerlingen uit Hensbroek is Copernicus in Hoorn dichterbij dan de Spinaker in Alkmaar.

Vraag naar Vso havo/vwo in de regio is blijvend

De Special Class Afdeling voorziet in de vraag naar dit type onderwijs, die ook op langere termijn blijft bestaan. Het aantal leerlingen dat een Vso aanbod nodig heeft daalt niet en is landelijk al langere tijd 4% van alle vo-leerlingen. In de regio West-Friesland is dit percentage iets hoger en eveneens vrij stabiel (tussen 4,3 en 4,1%[1]). Verwacht wordt dat dit percentage iets daalt, maar daar staat tegenover dat het aantal leerlingen met zware ondersteuning in het VO toeneemt (p64, Jaarverslag Passend Onderwijs 2023). Dat komt doordat het samenwerkingsverband een grotere groep leerlingen een plek biedt in het regulier onderwijs met ondersteuning in arrangementen zoals in de Special Class in plaats van een plek op het Vso.

De leerlingenprognoses (12-16 jaar) van het CBS laten geen grote schommelingen in het totaal aantal leerlingen zien (zie bijlage 1). Dat maakt het aannemelijk dat het aantal vso leerlingen (ongeveer 4% van het totaal) ook de komende decennia op hetzelfde niveau blijft[2]. Die stabiliteit blijkt ook uit de vraag naar leerlingenvervoer naar Aurum. In de

[1] Jaarverslag 2022, Samenwerkingsverband VO West-Friesland
[2] Zie tabel ‘leerling prognoses’ in de bijlage.

afgelopen drie schooljaren reisden gemiddeld 60 leerlingen met leerlingenvervoer naar Lelystad om daar Vso havo/vwo onderwijs te volgen bij Aurum.

3.3. Special Class Copernicus 2018/2019 - heden

In schooljaar 2018-2019 startte de eerste Special Class bij Copernicus. Een brugklas voor Vso havo/vwo leerlingen waarvan wordt verwacht dat zij met de juiste ondersteuning een diploma in het regulier onderwijs kunnen halen. Het gaat om leerlingen met internaliserende problematiek en in veel gevallen met (kenmerken van) autisme. Zo nabij mogelijk onderwijs volgen en zoveel mogelijk regulier onderwijs volgen zijn belangrijke doelen voor de Special Class.

In 2018-2019 startten 13 leerlingen in de Special Class. In de daaropvolgende jaren waren dat steeds 12 of 13 leerlingen en in het huidige schooljaar zelfs 17 leerlingen (terwijl 16 het maximum is). De klas heeft een eigen lokaal. Alle lessen worden in het vaste lokaal gegeven behalve bewegingsonderwijs en lessen waar vaklokalen voor nodig zijn zoals handvaardigheid. De vakdocenten van Copernicus geven les aan de Special Class leerlingen en daarnaast is er altijd een mentor in de klas met veel ervaring met deze doelgroep. De klas volgt een aanpak die vrijwel identiek is aan het Vso met vaste schooltijden, veel aandacht voor structuur, voorspelbaarheid en ruimte voor een individueel leertempo. Vanaf schooljaar 2024-2025 is er een tweede klas.

Succes

Eén van de belangrijke doelen van de Special Class Afdeling is dat zoveel mogelijk leerlingen doorstromen naar het regulier onderwijs en daar een diploma halen. De Special Class is daarin aantoonbaar succesvol en het grootste deel van de leerlingen (70 tot ruim 80%) haalde binnen het regulier Vo een diploma of stroomde door naar reguliere bovenbouw (zie tabel in bijlage 2). Sommige leerlingen hebben geen extra ondersteuning meer nodig na de overstap naar regulier onderwijs, maar de meesten hebben nog wat extra ondersteuning nodig.

Ook de medewerkers van Copernicus hebben inmiddels kennis en ervaring opgebouwd met deze doelgroep en er is draagvlak voor uitbreiding. Jaarlijks vragen enkele medewerkers of zij volgend schooljaar weer aan de Special Class mogen lesgeven.

3.4. Naar een Special Class Afdeling: Galileo

Ontwikkeling

In schooljaar 2024-2025 is een tweede Special Class (tweede leerjaar) gestart. Bedoeling is om vanaf volgend schooljaar de afdeling elk jaar met één klas erbij te laten groeien naar een volledig Vso havo/vwo aanbod in 2029-2030. Er is dan geen

selectiemoment meer na de brugklas (wel of geen Vso) en leerlingen kunnen ook in hogere leerjaren in een Vso setting les krijgen en op school blijven of dan alsnog uitstromen naar havo/vwo in een reguliere setting.

Organisatie

De Special Class Afdeling is een aparte afdeling van Copernicus waarin Vso onderwijs (met ondersteuningsarrangementen) wordt gegeven terwijl het administratief onder het reguliere VO valt.

Er is geen aparte schoolleiding (wel een afdelingsleider) of extra onderwijsondersteunend personeel nodig en vakdocenten uit het regulier havo/vwo onderwijs kunnen ook lesgeven op de Special Class Afdeling. Daarnaast wordt elke klas ondersteund door twee mentoren. Mentoren zijn verantwoordelijk voor de dagelijkse gang van zaken in de klas en kunnen vakdocenten ondersteunen.

Doelgroep

Leerlingen die zijn aangewezen op Vso havo/vwo komen in aanmerking voor de Special Class Afdeling. Zij doorlopen de aanvraagprocedure voor een Toelaatbaarsheidsverklaring (TLV) voor het Vso, maar deze wordt niet afgegeven. Als een leerling in aanmerking komt voor een TLV en er geen sprake is van externaliserende problematiek dan komt de leerling in aanmerking voor plaatsing. Internaliserende problematiek kan het gevolg zijn van bijvoorbeeld (kenmerken van) autisme, hoogbegaafdheid en/of andere leer- en ontwikkelingsproblemen. Dat is bij veruit de grootste groep van deze leerlingen het geval; bij slechts een enkeling is er sprake van externaliserende problematiek. Deze leerlingen blijven aangewezen op Aurum in Lelystad.

Aantal leerlingen

De Special Class Afdeling is geschikt voor ongeveer 90 leerlingen in totaal. Dat zijn leerlingen uit de regio WestFriesland aangevuld met leerlingen uit omliggende gemeenten. Het SWV maakt hiervoor afspraken met omliggende samenwerkingsverbanden omdat het niet vanzelfsprekend is dat deze bijdragen in de kosten voor de ondersteuningsarrangementen. In Waterland is geen voorziening voor deze doelgroep; met de samenwerkingsverbanden Kop van Noord Holland en Noord-Kennemerland moet nog overlegd worden.

De Special Class is succesvol en verwacht wordt dat een belangrijk deel in klas 2 of 3 uitstroomt naar reguliere havo/vwo klassen of een ander (regulier) onderwijsniveau. Uitstroom naar Vso wordt niet verwacht omdat de Special Class Afdeling een Vso setting blijft houden, ook in de hogere klassen.

De lege plekken worden opgevuld door leerlingen uit het regulier VO waarbij in klas 1,2 of 3 blijkt dat zij het regulier VO niet aankunnen (zie bijlage 3). Tegelijkertijd wordt

instroom verwacht van leerlingen die nu thuis zitten en via het Reizigersprogramma onderwijs volgen. Dat aantal stijgt en is inmiddels opgelopen tot 55 leerlingen waarvan een deel een havo/vwo profiel heeft.

Klassen en onderwijs

De afdeling omvat zes gecombineerde havo/vwo klassen (met uitzondering van klas 6 vwo) met elk maximaal 16 leerlingen. In de onderbouw worden de vaste schooltijden van het Vso aangehouden en zitten leerlingen de hele dag in dezelfde klas. De vakdocenten komen naar de klas toe en in de klas is een mentor aanwezig voor extra ondersteuning.

In de bovenbouw zijn de schooltijden vergelijkbaar met die in de onderbouw. Het zijn vaste begin- en eindtijden wat een belangrijke bijdrage levert aan een omgeving waarin veel structuur wordt geboden. In de bovenbouw is er keuze uit twee profielen namelijk:

- Natuur en Techniek (NT) / Natuur en Gezondheid (NG)
- Economie en Maatschappij (E/M)

De leerlingen van de Special Class Afdeling werken via een Programma voor Toetsing en Afsluiting (PTA) toe naar het schoolexamen. Evenals bij reguliere leerlingen telt het eindcijfer voor het schoolexamen voor 50% mee bij het eindcijfer en het Centraal Schriftelijk Examen (CSE) eveneens voor 50%. De leerlingen van de Special Class Afdeling doen geen Staatsexamen zoals gebruikelijk is op een Vso.

Borging in het onderwijs

Het Samenwerkingsverband Passend Onderwijs West-Friesland en de daarbij aangesloten schoolbesturen hebben duurzame besluiten genomen om de bestaanszekerheid van de Special Class Afdeling ook op langere termijn te waarborgen.

Een projectgroep (Samenwerkingsverband Passend Onderwijs West-Friesland en Copernicus) schreef in februari 2024 een projectplan voor de ontwikkeling van de Special Class Afdeling. Dat plan is vastgesteld in de AOV (algemene ledenvergadering van Samenwerkingsverband Passend Onderwijs West-Friesland) en alle schoolbesturen hebben kennisgenomen van de inhoud en begroting. De wijze van bekostiging is eveneens verwerkt in de meerjarenbegroting van het SWV Passend Onderwijs (komende 5 jaar) en in de uitwerking van het Ondersteuningsplan.

4. Special Class Afdeling: realisatie en bekostiging

4.1. Het plan voor uitbreiding naar Special Class Afdeling

Atlas (bevoegd gezag van Copernicus college) en SOHH hebben in beeld gebracht hoe op een doelmatige en sobere manier, ruimte kan ontstaan voor een Special Class Afdeling bij Copernicus. Dat kan door ruimte toe te voegen aan het huidige gebouw.

In totaal heeft de Special Class Afdeling 6 lokalen naast elkaar nodig, wat overige ruimten (zoals pauzeruimte) en een aparte ingang. SOHH en Copernicus hebben hier in een voorstel op een sobere en doelmatige manier invulling aan gegeven. De Special Class leerlingen krijgen een eigen domein, maar maken voor een aantal zaakvakken (onder meer NASK) en bewegingsonderwijs gebruik van bestaande ruimten en lokalen van Copernicus. De lokalen zijn even groot als voor reguliere VO leerlingen, maar de bezetting is ongeveer de helft. Naast zes lokalen is er een eigen ontmoetingsruimte, zijn er ruimten voor gesprekken of individueel werken en is er een eigen ingang voor deze leerlingen.

Ter overbrugging van de voorbereiding- en bouwperiode, en voor een natuurlijke groei van Special Class, is tijdelijke huisvesting van vier lokalen nodig.

4.2. Gemeente Hoorn - SOHH

SOHH

De gemeente waar een school gevestigd is, is volgens de WVO verantwoordelijk voor de huisvesting. In dit geval is dat gemeente Hoorn. In Hoorn is die verantwoordelijkheid en taak voor het voortgezet onderwijs (met toepassing van artikel 76v WVO, inmiddels in de nieuwe wet artikel 6.21) door gedecentraliseerd naar Stichting Onderwijshuisvesting Hoorn (SOHH). SOHH zorgt voor nieuwbouw en renovatie, en voert ook het onderhoud aan de gebouwen uit voor de schoolbesturen.

De stichting draagt, volgens de in 2012 gesloten overeenkomst met de gemeente Hoorn, zorg voor de onderwijshuisvesting van het reguliere VO. In 2012 is een meerjarenplan opgesteld op basis waarvan SOHH zorgt voor passende huisvesting en de gemeente Hoorn jaarlijks een vaste bekostiging overdraagt aan de stichting.

4.3. SOHH/gemeente Hoorn en de regio-gemeenten

Uitbreiding Special Class Afdeling is extra - maatwerk

De benodigde ruimte voor 90 leerlingen van de Special Class Afdeling was weliswaar niet voorzien in het meerjarenplan (opgesteld in 2012). Het past in principe wel binnen de afspraken over autonome groei en krimp die zijn vastgelegd in de overeenkomst met SOHH.

De basis voor de bijdrage van SOHH is de Verordening Onderwijshuisvesting (2019). Op basis daarvan wordt voor de bijdrage van SOHH gerekend met 5,85m2 bvo (bruto vloeroppervlak) per leerling. Voor 90 leerlingen is dat 535,4m2 bvo en een totaalbedrag van €2.009.054,-. De kosten voor het totale plan inclusief tijdelijke huisvesting (tijdens de bouw) omvat €3.331.614,-. De omvang van het maatwerk is daarmee €1.322.560.

De overeenkomst met SOHH biedt ruimte voor maatwerkafspraken over extra investeringen in specifieke gevallen, zoals dat nu het geval is om de extra ruimte te realiseren voor een Vso setting.

Maatwerkafspraak met SOHH

Via de maatwerkafspraak dragen gemeenten bij aan de extra ruimte en extra investering die voor deze Vso doelgroep nodig is.

De bijdrage die de gemeente volgens een maatwerkafspraak levert bestaat uit:

- bijdrage gemeente aan extra vierkante meters voor deze doelgroep
- kosten tijdelijke huisvesting

De tijdelijke huisvesting wordt gerealiseerd op het terrein van Copernicus. Het stelt de school in staat om Special Class te laten groeien naar de volledige omvang en tegelijkertijd de bouw van permanente huisvesting te realiseren.

De eerste inrichting voor 90 leerlingen (VO) wordt door de gemeente Hoorn bekostigd en maakt geen deel uit van de maatwerkafspraak.

4.4. Financieel arrangement – bijdrage aan Maatwerkafspraak

Extra inkomsten gemeente Hoorn via het Gemeentefonds

Vanuit de verantwoordelijkheid van de gemeente Hoorn voor de huisvesting van VO-leerlingen ontvangt de gemeente een bijdrage hiervoor via de Algemene Uitkering uit het Gemeentefonds. De hoogte daarvan is gebaseerd op het aantal VO leerlingen. Met de uitbreiding van de Special Class Afdeling wordt het aantal VO leerlingen verhoogd met (over vier jaar) maximaal 90.

De inkomsten van gemeente Hoorn zullen daardoor iets stijgen (zie ook bijlage 4.).

Aantal leerlingen VO	weging	gewogen aantal leerlingen VO	bedrag per gewogen leerling (gewicht)	Uitkeringsfactor Septembercirculaire 2024 voor jaar 2025	Bedrag voor Hoorn
60	80%	48	€ 384,90	1,457	€ 26.918,37
90	80%	72	€ 384,90	1,457	€ 40.377,55

De uitgaven van gemeente Hoorn (in de vorm van jaarlijkse bijdrage aan SOHH) stijgt hierdoor niet meteen, maar wel op termijn als het aantal leerlingen >7,5% hoger is dan in het peiljaar. Op termijn komt de hogere bijdrage uit het gemeentefonds dan ook weer ten goede aan SOHH.

Maatwerkafspraak – verdeling tussen gemeenten

Met gemeenten is overleg gevoerd over de verdeling van kosten voor de uitbreiding naar de Special Class Afdeling om daarmee de regionale onderwijsambities en doelen te realiseren.

De investering wordt verdeeld op basis van de kosten voor het vervoer naar Aurum in de afgelopen drie schooljaren. Dat leidt tot een evenwichtiger verdeling tussen gemeenten.

	SB	EH	DL	KL	MBK	OM	HRN	TOT
Gemiddelde kosten (3 schooljaren)	€ 23.683,03	€ 38.841,83	€ 6.367,78	€ 28.826,94	€ 95.626,07	€ 14.562,09	€ 102.220,75	€ 310.128,49
% (afgerond)	8%	13%	2%	9%	31%	5%	33%	100%
Verdeling investering op basis % gemiddelde kosten vervoer Aurum	**€100.998**	**€165.643**	**€27.156**	**€122.934**	**€407.803**	**€62.101**	**€435.926**	**€1.322.560**

Besparingen leerlingenvervoer

De besparingen op leerlingenvervoer kunnen als dekking fungeren voor de bijdrage van gemeenten.

Doordat vrijwel alle leerlingen die zijn aangewezen op Vso havo/vwo onderwijs in de Special Class Afdeling geplaatst zullen worden, zal het leerlingenvoer naar Aurum in Lelystad in de komende vier jaar afnemen; we gaan uit van een afname van 10% volgend schooljaar en daarna 1/3 per schooljaar. Leerlingenvervoer is alleen mogelijk naar de dichtstbijzijnde toegankelijke school. Voor Vso havo/vwo leerlingen is dat straks de Special Class Afdeling van Copernicus in plaats van Aurum Lelystad. Verwacht wordt dat slechts een enkeling aangewezen blijft op het Aurum, namelijk degenen met externaliserende problematiek. Er wordt rekening gehouden met ongeveer 5% van de

vervoerskosten of 1 leerling per gemeente die aangewezen blijft op Aurum in Lelystad, ook als de Special Class Afdeling er is.

De nieuwe leerlingen stromen in bij de Special Class Afdeling. Naar verwachting zal een klein deel van hen leerlingenvervoer nodig blijven hebben. Op basis van de ervaringen in Drachten en het aantal leerlingen in onze regio dat in de afgelopen jaren vervoer nodig had naar de Special Class, wordt rekening gehouden met 25% in de onderbouw en 10% in de bovenbouw. Die percentages zijn ruim als we kijken naar het aantal leerlingen dat in de afgelopen schooljaren leerlingenvervoer nodig had naar de Special Class. We zien ook dat leerlingen gedurende het schooljaar overstappen naar reizen met het OV. Zij ontvangen een OV vergoeding. In de berekening zijn de vergoedingen voor de OV kosten meegenomen.

Dat leidt tot de volgende mogelijke besparingen op leerlingenvervoer per gemeente (zie ook bijlage 6).

	SB	EH	DL	KL	MBK	OM	HRN	TOT
1.	€43.909	€75.352	€13.219	€60.579	€195.446	€25.415	€249.683	€663.602,90
%	7%	11%	2%	9%	29%	4%	38%	100%
2.	€ 17.161	€ 29.282	€ 1.626	€ 21.067	€ 98.491	€ 6.646	€ 121.718	€ 295.990
%	6%	10%	1%	7%	33%	2%	41%	100%
3.	€ 23.022	€ 37.234	€ 6.478	€ 29.137	€ 93.255	€ 15.081	€ 119.316	€ 323.523
%	7%	12%	2%	9%	29%	5%	37%	100%

1. Totaal bespaard 2025-2026 tot en met 2028-2029 gebaseerd op %
2. Jaarlijkse besparing vanaf 2029-20230 gebaseerd op hele aantallen leerlingen
3. Jaarlijkse besparing vanaf 2029-20230 gebaseerd op %

BIJLAGEN

1.Prognose leerlingaantallen 12-16 jaar. OCW in Cijfers

gemeente	2018	2020	2023	2025	2030	2035	2040	2045	2050
Enkhuizen	10,4	10,5	10,8	10,4	10,2	9,5	10,0	10,2	10,2
Hoorn	44,3	41,9	40,8	40,0	38,0	39,0	41,5	43,2	42,4
Medemblik	28,9	28,1	25,9	25,0	23,1	22,6	24,1	25,1	25,1
Opmeer	7,8	7,5	6,8	6,3	6,0	6,3	7,0	7,2	7,3
Drechterland	13,1	12,0	11,4	11,4	10,3	10,1	10,7	10,9	11,0
Stede_Broec	13,7	13,1	12,2	11,6	11,4	10,8	11,4	11,6	11,8
Koggenland	15,6	14,6	13,2	12,9	12,2	11,5	11,9	12,5	12,6

Prognose leerlingenaantalllen 12-16 jaar
X 100 - Bron: OCW in cijfers

2. Resultaten Special Class

schooljaar	aantal gestart	vervolg	percentage
18-19	13	7 regulier havo/vwo diploma behaald	**54%**
		6 uitgestroomd naar speciaal onderwijs	46%
19-20 **corona pandemie**	12	3 regulier havo/vwo diploma behaald	**25%**
		1 reguliere bovenbouw	8%
		8 uitgestroomd naar speciaal onderwijs	67%
20-21	12	8 reguliere bovenbouw havo/vwo	**67%**
		4 uitgestroomd naar speciaal onderwijs	33%
21-22	12	10 reguliere bovenbouw havo/vwo	**83%**
		1 regulier mavo-diploma behaald	8%
		1 uitgestroomd naar speciaal onderwijs	8%
22-23	10	7 reguliere bovenbouw havo/vwo	**70%**
		2 uitgestroomd naar speciaal onderwijs	20%
		1 overleden	10%
23-24	12	8 reguliere klas jaar 2 havo/vwo	**67%**
		2 special class jaar 2	**17%**

		2 uitgestroomd naar speciaal onderwijs	17%
24-25	17		

4. **Indicatie van mogelijke zij-instroom (klas 2 en hoger) Special Class Afdeling. (aantal afgegeven Toelaatbaarheidsverklaringen voor Aurum voor regulier VO havo/vwo leerlingen)**

Leeftijd	11 jaar	12 jaar	13 jaar	14 jaar	15 jaar	16 jaar	Totaal
2020		1	3	3		1	8
2021		3	7	5	2	3	20
2022		2	5	1	1	2	11
2023		3		3	2	2 +2 (17j aar)	12
2024	1		1	1	2	3	8

5. **Extra inkomsten Hoorn (via Algemene Uitkering Gemeentefonds) door + 90 leerlingen is beperkt**

Aantal leerlingen VO	weging	gewogen aantal leerlingen VO	bedrag per gewogen leerling (gewicht)	Uitkeringsfactor Septembercirculaire 2024 voor jaar 2025	Bedrag voor Hoorn
60	80%	48	€ 384,90	1,457	€ 26.918,37
90	80%	72	€ 384,90	1,457	€ 40.377,55

De volgende maatstaven zijn van toepassing:

- **Leerlingen voortgezet onderwijs (maatstaf 20)**
  Aantal leerlingen VO x 0,80 x gewicht
  (Gewicht in 2024 bedraagt € 384,90)
  90 extra leerlingen x 0,80 x 384,90 = € 27.712,80
- **Leerlingen (voortgezet) speciaal onderwijs (maatstaf 21)**
  ((SO/VSO x 1,98) + (SO/VSO duur + (SO/VSO duur 2 x 4,30) + (SO/VSO duur 3 x 2,86) + (SO/VSO duur 6 x 1,43)) x 3,46) x gewicht
  (Gewicht in 2024 bedraagt € 528,66)
- **Extra groei leerlingen voortgezet onderwijs (maatstaf 22)**

Uitgaande van leerlingen voortgezet onderwijs: 90 extra leerlingen x 0,80 x 384,90 = € 27.712,80

Verdeelmaatstaf functie	Extra groei leerlingen voortgezet onderwijs
Wet- en regelgeving	Fvw: art. 8, lid 1, tabel B, onder b Bfv 2001: art. 3, lid 2, bijlage 2, nr. 22.
Definitie	Voor deze maatstaf geldt het aantal ongewogen leerlingen voortgezet onderwijs (VO) genoemd bij verdeelmaatstaf 20. Het gaat hierbij om het verschil tussen het aantal leerlingen in het uitkeringsjaar en het aantal leerlingen 10 jaar eerder, voor zover dit verschil boven de gestelde drempel uitkomt. Bij de berekening wordt het aantal leerlingen van een uitkeringsjaar verminderd met 110% van het aantal leerlingen 10 jaar eerder. Indien de uitkomst van de maatstaf negatief is, wordt deze gelijkgesteld aan nul.
Bron	Zie verdeelmaatstaf 20.
Methode	De maatstaf wordt berekend door het aantal leerlingen voortgezet onderwijs van een bepaald jaar (t) te verminderen met 110% van het aantal leerlingen voortgezet onderwijs van 10 jaar eerder (t-10). Bij een negatieve uitkomst is de uitkering nul. De berekening is als volgt: bijvoorbeeld 2024: aantal leerlingen VO 2023 min 110% van het aantal van 2014.
Publicatie	https://duo.nl/open_onderwijsdata/databestanden/
Peildatum	1 oktober jaar t-1.
Beschikbaarheid	Voorlopig: mei uitkeringsjaar t. Definitief: mei uitkeringsjaar t+1.
Formule	(VO t - (VO t-10 x 1,10)) x gewicht. Mocht de uitkomst van deze berekening negatief zijn, dan is de waarde van deze maatstaf nul.
Uitkeringsfactor	Is van toepassing.

Verdeelmaatstaf functie	Leerlingen (voortgezet) speciaal onderwijs
Wet- en regelgeving	Fvw: art. 8, lid 1, tabel B, onder b Bfv 2001: art. 3, lid 2, bijlage 2, nr. 21. WVO 2020: artikel 2.1, lid 1
Definitie	Het gecorrigeerde aantal leerlingen dat op de peildatum één van de volgende vormen van onderwijs volgt: 1. a. onderwijs aan een "speciale school voor basisonderwijs" als gedefinieerd in artikel 1 van de Wet op het primair onderwijs; b. praktijkonderwijs als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid WVO 2020; 2. speciaal onderwijs of voortgezet speciaal onderwijs, als bedoeld in artikel 2, 2e lid van de Wet op de expertisecentra. Indien in een gemeente een gesloten accommodatie voor jeugdzorg dan wel een justitiële jeugdinrichting met gemeentelijke verantwoordelijkheid voor onderwijshuisvesting aanwezig is, wordt het aantal leerlingen dat het onderwijs, bedoeld onder 2, in deze instellingen volgt, gelijkgesteld aan de toegekende leerlingencapaciteit in deze instellingen voor dit onderwijs. Correctie vindt plaats door het aantal leerlingen dat het onderwijs volgt, als volgt met de volgende factoren te vermenigvuldigen. - Voor de leerlingen bedoeld onder 1: 1,98. - Voor de leerlingen bedoeld onder 2: 3,46; met dien verstande dat indien is bepaald dat het onderwijs wordt gegeven aan groepen van duur 2, duur 3 of duur 6 leerlingen, het aantal leerlingen daarenboven wordt vermenigvuldigd met respectievelijk 4,30, 2,86 of 1,43. Waarbij duur 2 doofblinde leerlingen zijn, duur 3 dove of slechthorende leerlingen zijn die zeer moeilijk lerend zijn (ZML), duur 6 zijn dove of slechthorende leerlingen en leerlingen met een visueel beperking die ZML zijn.
Bron	De onderwijsinstellingen doen aan OCW/DUO-opgave van de aantallen leerlingen naar de stand van 1 oktober van het schooljaar. De gemeenten dienen alert te zijn op de voorlopige leerlingenaantallen die OCW/DUO in oktober/november van dat jaar aan de schoolbesturen (op basis van hun eigen opgaven) verstrekt. Aandachtspunten hierbij zijn: fusies tussen scholen, het openen en opheffen van vestigingen en herindeling of grenscorrectie.
Methode	De leerlingen van het voortgezet onderwijs en het (voortgezet) speciaal onderwijs worden geteld per vestiging van de school en bij de gemeente waar de school gevestigd is. Onder

	vestigingen worden in artikel 4.12 WVO 2020 verstaan de hoofdvestiging en nevenvestiging(en) en tijdelijke nevenvestiging(en). De leerlingen van vestigingen worden geteld bij de gemeenten waar vestiging staat, ook als de (tijdelijke) nevenvestiging in een andere gemeente staat dan de hoofdvestiging Vanaf uitkeringsjaar 2011 tellen ook de zogenaamde VAVO (voortgezet algemeen volwassenenonderwijs) leerlingen mee. VAVO-leerlingen zijn leerlingen die staan ingeschreven aan een instelling voor voortgezet onderwijs, maar onderwijs volgen op een regionaal opleidingscentrum (ROC). *Vaststelling* De opgaven van de onderwijsinstellingen van de aantallen leerlingen per 1 oktober van het jaar t worden door OCW/DUO definitief vastgesteld in mei van het jaar t+2. Voorafgaand aan de definitieve vaststelling vindt een accountantscontrole plaats op de opgave van de schoolbesturen en een controle van de onderwijsinspectie.
Publicatie	https://duo.nl/open_onderwijsdata/databestanden/
Peildatum	Onderdeel 1a: februari t-1 Onderdeel 1b: oktober t-1 Onderdeel 2: februari t-1
Beschikbaarheid	Zie verdeelmaatstaf 20.
Formule	((SO/VSO x 1,98) + (SO/VSO duur + (SO/VSO duur 2 x 4,30) + (SO/VSO duur 3 x 2,86) + (SO/VSO duur 6 x 1,43)) x 3,46) x gewicht
Uitkeringsfactor	Is van toepassing.

6. Bekostiging SOHH vanuit gemeente Hoorn.

Uit de overeenkomst met SOHH:

> 8.3 Het Budget wordt in het jaar 2012 geacht te zijn gerelateerd aan het totaal aantal leerlingen, van alle schoollocaties op het grondgebied van de gemeente Hoorn samen, waarvoor de Stichting de Zorgplicht heeft ten aanzien van de huisvesting, per 1 oktober 2011 (de basis teldatum). Indien het leerlingenaantal op 1 oktober van het jaar t-1 meer dan 7,5 procent van het aantal op de basis teldatum afwijkt, zowel naar boven als naar beneden, wordt het Budget voor het jaar t evenredig aangepast. In dat geval wordt de teldatum 1 oktober van het jaar t-1 de nieuwe basis teldatum.

Als gevolg van 90 extra leerlingen komt SOHH eerder in aanmerking om het jaarlijkse bedrag te verhogen of later in aanmerking om het bedrag te verlagen. De grens van + of – 7,5% leerlingen wordt eerder of later bereikt.

Toepassing Verordening Onderwijshuisvesting

Uitgangspunt is de zorgplicht van SOHH voor de huisvesting van VO-leerlingen. De gemeenten leveren een bijdrage hieraan omdat de doelgroep van de Special Class Afdeling een andere ruimtebehoefte heeft dan reguliere VO-leerlingen. Dat kan met deze aanpassing in de huisvesting worden gerealiseerd.

De afspraken in de doordecentralisatie overeenkomst moeten hiervoor worden aangevuld (maatwerk).

Een berekening volgens de uitgangspunten voor het VO in de verordening leidt tot een ruimtebehoefte van 536,4 m2 bvo (figuur). In de normbenadering wordt ook rekening gehouden met de behoefte van ruimten die nu al beschikbaar zijn (zaakvakken).

Normbekostiging uitbreiding VO **Referentie:Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Hoorn 2019**		
Aantal leerlingen ½	30	leerlingen
Aantal m2 per leerling	6,18	m2 bvo
Aantal leerlingen 3+	60	leerlingen
Aantal m2 per leerling	5,85	m2 bvo
Totaal omvang (90 leerlingen)	**536,4**	**m2 bvo**

De VO-benadering sluit aan bij het maatwerkvoorstel van SOHH. De uitbreiding van het huidige gebouw voor de special class leerlingen bedraagt ca. 500 m2 bvo. Daarbij moet het bestaande gebouw wel worden aangepast om het bouwdeel geschikt te maken. Dat maakt onderdeel uit van de maatwerkafspraak.

7. Kosten en mogelijke besparingen leerlingenvervoer

Kosten leerlingenvervoer Aurum

Schooljaar Kosten	**SB**	**EH**	**DL**	**KL**	**MBK**	**OM**	**HRN**	**Eindtotaal**
2021-2022	€ 29.345,03	€ 35.840,02	€ 7.530,39	€ 19.471,86	€ 80.051,10	€ 19.223,69	€ 101.305,32	€ 292.767,41
2022-2023	€ 24.357,44	€ 40.277,00	€ 8.199,42	€ 23.095,70	€ 106.113,65	€ 5.740,49	€ 86.143,95	€ 293.927,65
2023-2024	€ 17.346,62	€ 40.408,48	€ 3.373,53	€ 43.913,26	€ 100.713,46	€ 18.722,08	€ 119.212,99	€ 343.690,42
Totaal 3 schooljaren	€ 71.049,09	€ 116.525,50	€ 19.103,34	€ 86.480,82	€ 286.878,21	€ 43.686,26	€ 306.662,26	€ 930.385,48
Gemidddelde kosten (3 schooljaren)	€ 23.683,03	€ 38.841,83	€ 6.367,78	€ 28.826,94	€ 95.626,07	€ 14.562,09	€ 102.220,75	€ 310.128,49
% (afgerond)	8%	13%	2%	9%	31%	5%	33%	100%
Schooljaar aantal LL in VV	**SB**	**EH**	**DL**	**KL**	**MBK**	**OM**	**HRN**	**Eindtotaal**
2021-2022	6	10	2	4	17	3	21	62
2022-2023	6	10	2	4	21	1	19	62
2023-2024	4	8	1	7	16	2	17	55
gemiddeld aantal leerlingen	5,3	9,3	1,6	4,8	17,9	2,0	19,0	59,8

Aantal leerlingen met leerlingenvervoer naar de Special Class schooljaar 2022-2023 t/m 2024-2025

Special Class en LLV	2022-2023	LLV	2023-2024	LLV	2024-2025	LLV
Drechterland	1	0	1	1	1	0
Enkhuizen	0	1	0	0	2	Beide t/m nov/dec24
Stede broec	0	0	1	1	1	0
Koggenland	0	0	3	0	2	0
Opmeer	1	0	1	0	2	1
Medemblik	1	0	1	0	3	1
Hoorn	6	0	6	0	9	0
Totaal	9	1	13	3	20	2
% ll in vervoer		10%		23%		10%

Berekening besparingen:

- Gebaseerd op gemiddeld aantal leerlingen Aurum (afgelopen 3 schooljaren) en rekening gehouden met jaarlijkse NEA indexatie
- Af: OV kosten naar Copernicus (uitgangspunt is gemiddelde OV kosten per leerling berekend op basis van woonplaats leerlingen die in 2024-2025 naar Aurum gingen)
- Af: Leerlingenvervoer naar Copernicus waarbij het uitgangspunt is dat 25% in de onderbouw en 10% in de bovenbouw dat nodig heeft. De 25% in de onderbouw is ruim in vergelijking met ervaringscijfers (zie tabel hierboven).
- Af: leerlingenvervoer naar Aurum (5% of afgerond op hele leerlingen)
- Besparing = vervoerskosten Aurum (zonder Special Class Afdeling) – totaal aan kosten (OV + LLV).

	SB	EH	DL	KL	MBK	OM	HRN	TOT
1.	€43.909	€75.352	€13.219	€60.579	€195.446	€25.415	€249.683	€663.602,90
%	7%	11%	2%	9%	29%	4%	38%	100%
2.	€ 17.161	€ 29.282	€ 1.626	€ 21.067	€ 98.491	€ 6.646	€ 121.718	€ 295.990
%	6%	10%	1%	7%	33%	2%	41%	100%
3.	€ 23.022	€ 37.234	€ 6.478	€ 29.137	€ 93.255	€ 15.081	€ 119.316	€ 323.523
%	7%	12%	2%	9%	29%	5%	37%	100%

1. Totaal bespaard 2025-2026 tot en met 2028-2029 gebaseerd op %
2. Jaarlijkse besparing vanaf 2029-20230 gebaseerd op hele aantallen leerlingen
3. Jaarlijkse besparing vanaf 2029-20230 gebaseerd op %